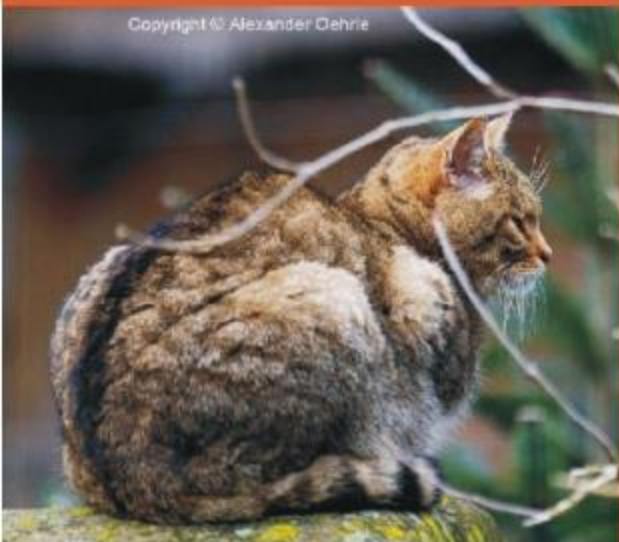

De wilde kat

Inleiding

De Afrikaanse wilde kat is de wilde kat met het grootste verspreidingsgebied. De wilde kat als soort heeft zelfs het grootste verspreidingsgebied van alle katachtigen! Hij is er in alle soorten en maten.

De wilde kat is te herkennen aan de **geringde staart met de donkere punt**. De wilde kat is heel veelzijdig en is bijna in elk type leefgebied te vinden.

Hier in Nederland kent de Afrikaanse wilde kat twee namen: De Nederlandse naam 'wilde kat' en de officiële naam: *Felis lybica*. Dit is een Latijnse naam. De wilde kat is verdeeld in 5 groepen van ondersoorten. Hun officiële naam begint daarom altijd met: *Felis silvestris*. In Afrika noemen ze de wilde kat ook wel **vaalboskat**. Die bijnaam is ontstaan door de kleur. De wilde kat heeft heel veel verschillende prooidieren omdat hij in zoveel verschillende landen leeft.

De Latijnse naam is bedacht door wetenschappers die alle dieren een eigen unieke naam geven zodat er geen vergissingen kunnen worden gemaakt. Zo kunnen mensen in verschillende talen over een dier praten.

Als ze dan deze Latijnse naam gebruiken, weten ze zeker dat ze het allemaal over hetzelfde dier hebben. Waarom dit zo belangrijk is, kan je verderop lezen. De wilde kat behoort tot de '**kleine katten**' en kan wel spinnen maar niet brullen.

Inhoudsopgave

Waarom is het belangrijk een spreekbeurt over de wilde kat te houden?	3
Wat voor soort dier is de Afrikaanse wilde kat?	3
Welke namen heeft de Afrikaanse wilde kat?	3
Welke wilde katten zijn er?	4
Hoe ziet de Afrikaanse wilde kat eruit?	4
Basisinformatie over de wilde kat	5
Waar leeft de Afrikaanse wilde kat?	6
Voortplanting	7
Jacht en prooien	8
Waarom gaat het met sommige wilde katten niet goed?	8
Wat kun jij nog meer doen om de wilde kat te helpen?	9
Wat doet Stichting SPOTS?	10
Hoe werkt Stichting SPOTS?	10
Leuke weetjes op een rij	11
Alle links	11

Waarom is het belangrijk een spreekbeurt over de Afrikaanse wilde kat te houden?

De Afrikaanse wilde kat is natuurlijk niet alleen mooi maar ook heel interessant. Met de Afrikaanse wilde kat gaat het niet zo goed. Huiskatten verdrijven de Afrikaanse wilde kat uit zijn leefgebied. Door een spreekbeurt te geven over de wilde kat en jouw klas te vertellen waarom de wilde kat zo bijzonder is, kun jij de wilde katten helpen om te blijven bestaan. Lees in het hoofdstuk "Wat kun jij nog meer doen om de wilde kat te helpen?" op blz. 9.

Wat voor soort dier is de Afrikaanse wilde kat?

De wilde kat behoort tot de **katachtigen**. De katachtigen zijn verdeeld in **grote katten** en **kleine katten**. Het verschil wordt niet bepaald door hoe groot de kat is, maar door elf kleine botjes in de keel die samen het tongbeen vormen. Als de botjes aan elkaar zitten dan kan de kat spinnen en niet brullen. Dit zijn de 'kleine katten' (bijvoorbeeld de huiskat, de lynx en de poema). Als de botjes niet aan elkaar vast zitten, dan kan de kat brullen maar niet spinnen. Deze katten behoren tot de 'grote katten' (bijvoorbeeld de leeuw en de tijger). De wilde kat behoort tot de kleine katten en kan dus wel spinnen maar niet brullen. Wilde katten kunnen soms heel hard krijsen en blazen.

Welke namen heeft de Afrikaanse wilde kat?

Wilde kat is een Nederlands woord, maar de wilde kat heeft ook een officiële naam die in alle landen in de wereld wordt gebruikt: **Felis silvestris**. Deze wetenschappelijke naam is bedacht door wetenschappers die alle dieren een naam geven zodat er geen vergissingen kunnen worden gemaakt. Zo kunnen mensen in verschillende talen over de wilde kat praten. Als ze dan deze officiële naam gebruiken, weten ze zeker dat ze het allemaal over hetzelfde dier hebben.

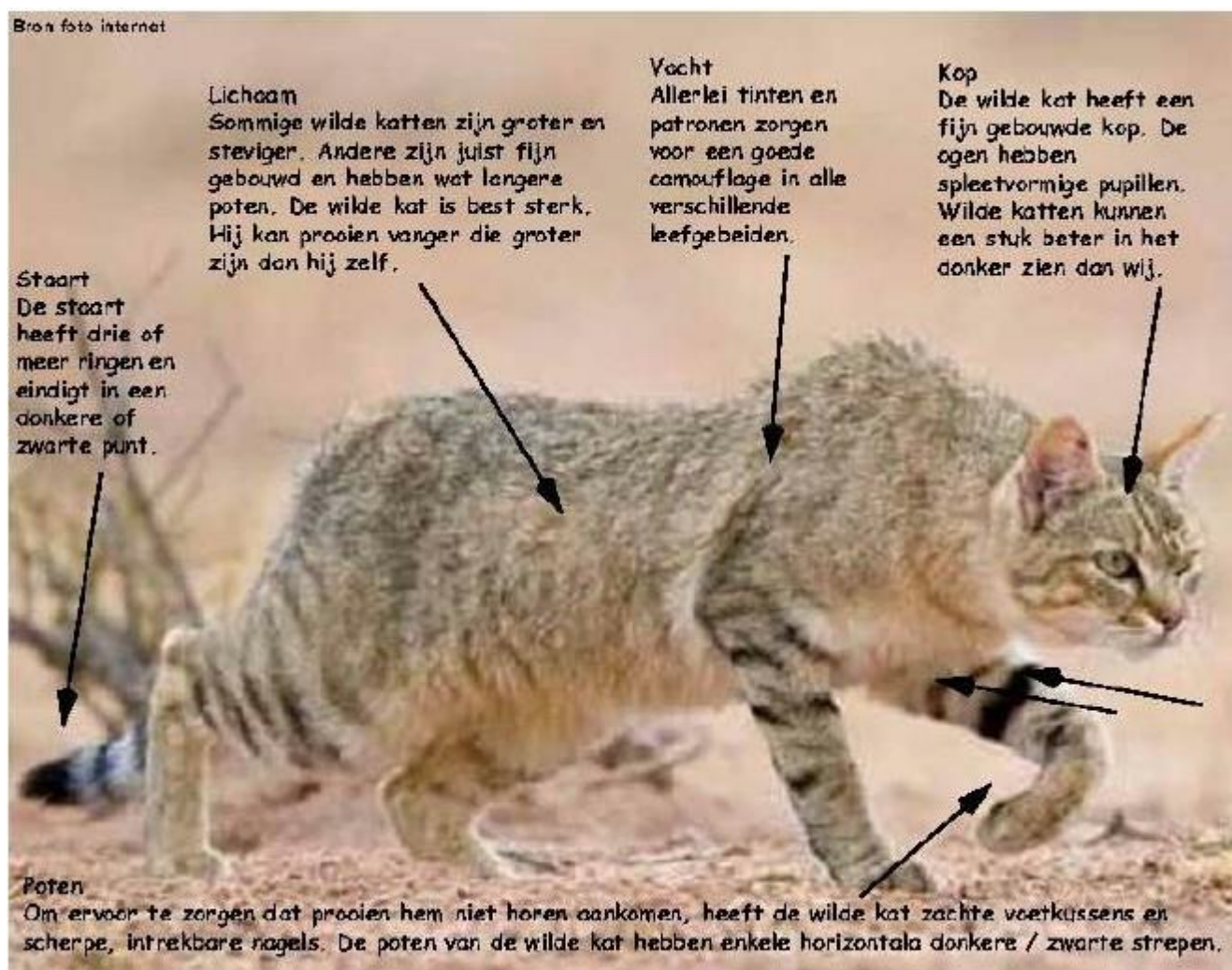
Welke wilde katten zijn er?

In de inleiding kon je lezen dat alle dieren een **wetenschappelijke** naam hebben. Soms zie je daarachter nog een **derde** naam. Deze derde naam geeft de **ondersoort** van het dier aan. De wilde kat komt namelijk in heel veel landen in de wereld voor en die landen **verschillen** vaak heel veel van elkaar in **landschap** of **temperatuur**. Een wilde kat die bijvoorbeeld in Afrika leeft, leeft dus in heel **andere omstandigheden** dan een wilde kat in Schotland bijvoorbeeld. Daarom zien wilde katten er in verschillende landen **anders** uit. Het zijn verschillende **ondersoorten**.

Omdat er vaak veel discussie is om de diverse ondersoorten, benoemen wij deze niet verder in de spreekbeurten. Als je meer over ondersoorten wilt weten, kun je altijd kijken op onze website:

<https://stichtingspots.nl/onze-katten/alle-katachtigen/afrikaanse-wilde-kat/>

Hoe ziet de Afrikaanse wilde kat eruit?

Basisinformatie over de wilde kat

Naam: Wilde kat
Latijnse naam: *Felis silvestris*
Bijzonderheden: De kleine katachtige met het grootste verspreidingsgebied

Indeling in het Dierenrijk

Klasse: Mammalia - Zoogdieren
Orde: Carnivora - Roofdieren
Familie: Felidae - Katachtigen
Geslacht: *Felis* - Kleine katten
Soort: *silvestris*

Fysieke kenmerken

Van veel wilde katten is bijna niets bekend.
Over het algemeen is het vrouwtje wat kleiner dan het mannetje.
Lengte kop-lichaam: 35-83,8 cm
Staart: 20-40,5 cm
Gewicht: ca. 4-9 kg
Levensverwachting: ongeveer 11 jaar in het wild, in gevangenschap ongeveer 15 jaar

Wilde kat uit Europa

Wilde kat uit Azië

Wilde kat uit Afrika

De kop van de wilde kat verschilt best wel.

De **Europese wilde kat** kijkt **heel wild** terwijl de wilde kat uit **Azië** soms heel **verwonderd** kan kijken. Wilde katten uit **Afrika** kijken veel **vriendelijker**. Over het algemeen zijn de **oren puntig**. De achterzijde is vaak **donker van kleur**. Sommige wilde katten hebben **kleine pluimpjes** aan de oorpunt.

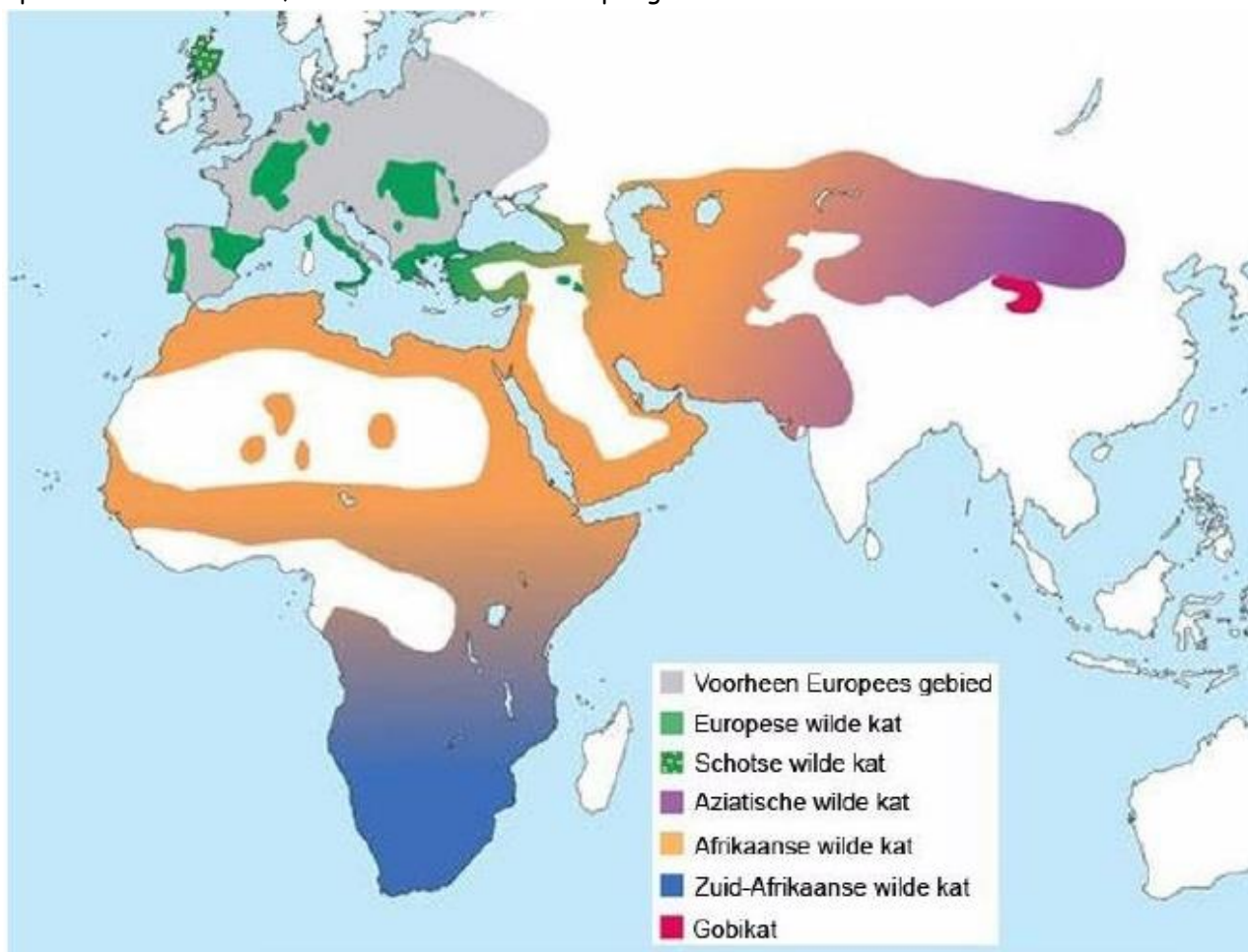
De wilde kat heeft **spleetvormige pupillen**. Dit kan je goed zien als er fel licht is. Ze kunnen zowel overdag als 's nachts goed zien.

Net als andere katten kan een wilde kat kleuren zien maar lang niet zo goed als wij. 's Nachts zien ze bijna alleen in zwart-wit. Omdat de ogen van de wilde kat in de voorkant van de kop zijn geplaatst, kunnen ze afstanden goed inschatten.

Waar leeft de Afrikaanse wilde kat?

De Afrikaanse wilde kat leeft in heel zuidelijk en oostelijk Afrika, maar ook voor een deel in het Arabisch schiereiland waar bijvoorbeeld Jemen en Israël liggen. Samen met de andere wilde katten komt deze soort op **alle continenten** voor, behalve in Australië en de poolgebieden.

De Afrikaanse wilde kat kan in veel **verschillende gebieden** leven. Ze leven in graslanden, bosgebieden, gebieden met struikgewas, woestijnen en halfwoestijnen. Er moet wel **water** in de buurt zijn om te drinken. Ook is het belangrijk dat er **voldoende begroeiing** is zodat hij zich kan verschuilen.

Een wilde kat uit Sardinië, een eiland bij Italië

De meeste wilde katten leven **alleen**, dat wordt ook wel **solitair** genoemd. Elke wilde kat heeft zijn of haar eigen **territorium**. Een territorium is het gebied waarin de wilde kat leeft. Aan de rand van zo'n territorium verspreid de wilde kat plas en poep om zijn **geur** te verspreiden. Zo geeft hij aan dat dit zijn gebied is. Ook verspreid de wilde kat zijn geur via de geurklieren op de wang en voetzolen. Hij geeft kopjes aan bomen om aan te geven dat dit zijn territorium is.

Wilde katten kunnen wel zwemmen maar **houden niet van water**! Daarnaast is de wilde kat ook een heel **goede klimmer** en rust hij graag op een dikke tak in de boom.

Europese wilde kat uit Duitsland

Europese wilde kat Roemenië

Voortplanting

Tijdens de **paartijd** komen wilde katten wel bij elkaar.

Na de paring gaat het **mannetje** meestal weer **weg** maar niet altijd. In Afrika blijft hij nog wel eens in de buurt van het vrouwtje en het gezinnetje. Bij Europese wilde katten gebeurt het wel eens dat er groepjes zijn. Er is dan één kater de baas. Er zijn dan meerdere poezen die ook voor elkaars jongen zorgen.

In een hol worden na ongeveer **56 tot 65** dagen **1 tot 8** jongen geboren. Bij kleine katten worden die **jongen 'kittens'** genoemd. De kittens worden blind geboren en **10 tot 14** dagen gaan de oogjes open.

De moeder brengt gewonde prooien naar het nest om de jongen te leren hoe zij een prooi moeten vangen. Na **2 tot 4** maanden gaan ze voor het eerst mee op jacht met hun moeder. De kittens zijn **na ongeveer 1-1,5 jaar zelfstandig** en gaan dan hun eigen weg.

Wist je dat...?

... de kittens van meerdere vaders kunnen zijn? En dat er veel huiskatten zijn die met wilde katten paren?

De jacht en de prooien van de wilde kat

De wilde kat is een **carnivoor**. Dit betekent dat hij alleen vlees eet. De dieren waarop de wilde kat jaagt, worden prooien genoemd. De wilde kat is een goede jager en **niet** al te **kieskeurig**.

We noemen dit "**opportunistisch**" wat eigenlijk betekent dat de wilde kat dat eet wat hij kan vangen. Ook eet hij soms dode dieren die door een ander roofdier zijn achtergelaten.

Er staan wel **70** verschillende soorten prooien op zijn menu! Hij eet onder andere **muizen, ratten, vissen, kikkers, konijnen, slangen, vogels, insecten, schorpioenen** en **eieren**.

De wilde kat jaagt meestal in de nacht, de vroege ochtend en de late avond. Meestal jaagt de wilde kat vanuit een **hinderlaag**. Als een prooi dan voorbij komt, neemt hij een sprong en dood zijn prooi met één beet.

Waarom gaat het met sommige wilde katten niet goed?

THE IUCN RED LIST
OF THREATENED SPECIES

Er bestaat een lijst waarop staat hoe het met alle diersoorten van de wereld gaat. Dit is de **Rode Lijst**. Hierop is te zien hoe het met bepaalde diersoorten gaat. De Afrikaanse wilde kat is ook op deze lijst vermeld. Met dit diersoort gaat het niet zo goed. Dit is bepaald door een organisatie die de **IUCN** heet. IUCN betekent: International Union for Conservation of Nature.

Over het algemeen is er niet veel over deze kleine kat bekend. In bijvoorbeeld Spanje en Portugal neemt het aantal af en het aantal van sommige ondersoorten is sterk gedaald, terwijl in Italië en Oostenrijk het aantal toeneemt. Daarom is het moeilijk voor landen om te bedenken hoe zij de wilde kat goed kunnen beschermen. De IUCN heeft deze katachtige hierom de status van '**niet bedreigd**' gegeven.

Er zijn drie redenen waarom het niet goed gaat met sommige wilde katten:

- Inkruising met verwilderde huiskatten
- Verlies van leefgebied doordat er mensen komen wonen.
- Het leefgebied is in kleine gebieden verdeeld. Deze gebieden zijn niet meer met elkaar verbonden.

Inkruising met verwilderde huiskatten

Dit is best een beetje ingewikkeld. De huiskat **stamt af** van de wilde kat. Als de huiskatten **paren** met wilde katten kunnen de jongen die geboren worden ook weer jongen krijgen. Hierdoor is de wilde kat in sommige gebieden **niet meer 'zuiver'**. Wetenschappers en onderzoekers noemen dit zo omdat de **eigenschappen** van de huiskat en de wilde kat **met elkaar vermengd zijn** en dat is niet goed. De echte wilde kat sterft zo uit omdat zijn eigenschappen verloren gaan.

Verlies van leefgebied

De meeste wilde katten **houden er niet van** om in de buurt bij mensen te wonen. Als die mensen dan ergens gaan wonen, dan gaan de wilde katten weg.

Leefgebieden worden verdeeld

Steeds vaker is het leefgebied van de wilde kat verdeeld in stukken. Er komt ergens een drukke weg die de katten niet snel zullen oversteken. Hierdoor kunnen de katten geen partner meer vinden om mee te paren. Als ze toch oversteken, worden ze vaak doodgereden.

Waarom is het erg als de wilde kat uitsterft?

Dat is een goede en ook een heel belangrijke vraag. Je hebt vast al op school geleerd over hoe **dieren in de natuur met elkaar samenleven**. Dieren en planten vormen "**voedselketens**".

Dit betekent dat dieren elkaar nodig hebben om te overleven. Wilde katten eten **heel veel verschillende prooien**. Zo zorgt de wilde kat ervoor dat er niet te veel muizen of konijnen komen in één gebied.

Zieke en zwakke dieren vallen als eerste ten prooi aan een roofdier. Hierdoor blijven de **sterkste en gezondste dieren** over. Zo blijft de voedselketen goed werken. Het leefgebied is gezond en dat is ook weer goed voor mensen.

Wat kun jij nog meer doen om de wilde kat te helpen?

Er zijn verschillende dingen die je kunt doen om de wilde kat te **helpen**. Deze katten zijn te bijzonder en te belangrijk om ze zomaar te laten verdwijnen. Maar wellicht denk je 'wat kan ik nu doen'? Je kunt op drie manieren helpen en misschien kun je zelf ook nog wat leuks verzinnen!

Manier 1 - hou een spreekbeurt

Allereerst is het heel belangrijk dat **jij een spreekbeurt over de wilde katten houdt**. Dan kun je **jouw klasgenoten** vertellen over deze bijzondere slimme kleine kat. Je kan uitleggen waarom sommige wilde katten bedreigd worden.

Tips!

- Begin je spreekbeurt met een **Afrikaanse goudkat-quiz**.
- Laat mooie **plaatjes** en **foto's** van Afrikaanse goudkatten zien.
- Laat **filmpjes** van Afrikaanse goudkatten zien, kijk maar eens bij de links of op YouTube.
- Deel aan het einde van je spreekbeurt **informatie voor ouders** uit aan je klasgenoten.

Neem de **Flyer** mee over Stichting SPOTS die ook bij de download zit.

Manier 2 - bedenk een leuke actie

Je kunt met je **school of klas** een actie voor de **wilde kat** bedenken. Je kunt bijvoorbeeld een **sponsorloop** of **rommelmarkt** organiseren. Met het geld dat je daarmee verdient, kunnen jullie als klas of school een project voor het **behoud van wilde kat steunen**. Het geld kan je bijvoorbeeld naar Stichting SPOTS overmaken en dan kun je erbij zeggen voor welk dier het geld bedoeld is.

 Op deze site vind je meer informatie:
<https://stichtingspots.nl/>

Wat doet Stichting SPOTS?

Er zijn in Nederland veel organisaties die zich voor allerlei dieren inzetten. Maar er was in Nederland **nog geen organisatie** die zich **inzet voor de katachtigen** die met **uitsterven worden bedreigd**. SPOTS staat voor **Save and Protect Our TreasureS** (bewaar en bescherm onze schatten). SPOTS betekent ook 'vlekken' (die veel katachtigen hebben) en SPOTS verwijst naar 'in de spotlights zetten'. Daarnaast staat SPOTS voor 'plekken'. Stichting SPOTS vraagt aandacht voor plekken op de wereld waar iets gedaan wordt voor natuurbescherming.

Hoe werkt Stichting SPOTS?

- SPOTS probeert in Nederland op allerlei manieren aandacht te vragen voor de katachtigen. Ze is bijvoorbeeld regelmatig **aanwezig in dierenparken, op scholen** en op **evenementen**. Hier vertellen de vrijwilligers van SPOTS over de **katachtigen** en dat heel veel van deze dieren met uitsterven worden bedreigd. Dit geldt ook voor de **wilde kat**.
- Maar SPOTS ontwikkelt ook **spreekbeurtmateriaal voor kinderen zoals jij** over de katachtigen. Op onze website kan iedereen van alles lezen over alle wilde katten die in de wereld leven.
- Daarnaast probeert SPOTS geld in te zamelen voor projecten die zij ondersteunt.

 Op deze site vind je meer informatie:
<https://stichtingspots.nl/>

Leuke weetjes op een rij

- 🐾 Een wilde kat kan net zo spinnen zoals een gewone huiskat.
- 🐾 Wilde katten zijn zeer goede jagers.
- 🐾 De wilde kat heeft het grootste verspreidingsgebied van alle katachtigen.
- 🐾 Een wilde kat gebruikt vaak holen die door andere dieren gemaakt zijn om in te rusten.
- 🐾 De staart van elke wilde katondersoort heeft ringen en eindigt in een donkere of zwarte punt.
- 🐾 Een wilde kat kan hij prooien vangen die groter en zwaarder zijn dan hijzelf.
- 🐾 De moeder neemt gewonde prooien mee naar het nest om de jongen te leren hoe zij een prooi moeten vangen.
- 🐾 De huiskat stamt af van de Noord-Afrikaanse wilde kat *Felis silvestris lybica*.

Alle links

- 🐾 Kijk voor meer informatie over de **Afrikaanse wilde kat** op onderstaande website:
<https://stichtingspots.nl/>

Voor **mooie plaatjes** van wilde kat kun je kijken op de volgende website:

- 🐾 [Type in de zoekbalk "wilde kat" of "wildcat" en kies dan afbeeldingen](#)

Voor **filmpjes** van de wilde kat, kan je deze link volgen:

- 🐾 <http://www.youtube.com/watch?v=iDiL4YSNxwc>
<http://www.youtube.com/watch?v=4V-YMo5koyc>

Stichting SPOTS
L.P. van Mallandstraat 46
4754 AP Stampersgat
E: info@stichtingspots.nl
Tel: 06-4094 7232
www.stichtingspots.nl
www.knuffelforms.nl
Rekeningnummer:
IBAN: NL90INGB0004611235
BIC: INGBNL2A

